

Margarida Castells

Visat núm. 13
(abril 2012)

És doctora en Filologia Semítica i traductora literària. Tradueix sobretot de l'àrab, però també ha traduït literatura del francès i de l'anglès al català i al castellà.

Actualment és professora al departament de Filologia Clàssica, Romànica i Semítica de la Universitat de Barcelona, i forma part del grup acadèmic de recerca «Géneros y lenguajes en la arabidad contemporánea» d'àmbit estatal.

Llicenciada en Filologia Semítica per la Universitat de Barcelona (1985), entre els anys 1982 i 1991 va realitzar estudis a les universitats de Tunis, el Caire, Damasc, Amman i Frankfurt (Goethe Universität). Entre 1985 i 1988 va residir a Damasc, on també fou professora d'espanyol al Centre Cultural Hispànic d'aquesta ciutat.

L'any 1992 va ser traductora oficial de l'àrab en la Missió Arqueològica Espanyola a Tell-Halula (Vall de l'Eufrates, Síria), gestionada aleshores pel Ministeri de Cultura del Govern d'Espanya, la Direcció General d'Antiguitats del govern de la República Àrab de Síria i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Entre els anys 1995 i 2002, va treballar com a guia de viatges i assessora per a l'agència BANOA en diversos països del nord d'Àfrica i del Pròxim Orient, a més del Iemen, Iran, Mèxic, Argentina i Xile. Entre 2008 i 2009, va ser directora científica de les expedicions a Etiòpia i a Uzbekistan per a la Fundació Arqueològica Clos de Barcelona.

L'any 2003 va obtenir el títol d'especialista en traducció àrab-espanyol (traducció literària) a la Escuela de Traductores de Toledo (Universidad de Castilla-La Mancha). L'any 2011 es va doctorar a la Universitat de Barcelona amb la tesi titulada «La traducció llatina de l'Alcorà de Robert de Ketton (s. XII) en confrontació a l'original àrab: context, anàlisi i valoració». Entremig, va assumir la realització del primer *Diccionari Àrab-Català* (Enciclopèdia Catalana, 2007), una obra que havia iniciat Dolors Cinca Pinós (1962-1999) i que, tot justs als inicis, s'havia vist interrompuda pel traspàs prematur d'aquesta autora i també traductora de l'àrab, introductora a la literatura catalana de l'obra de Naguib Mahfuz (1911-2006), el gran novel·lista del Caire i, fins ara, únic Premi Nobel (1988) de la literatura àrab.

Va formar part de l'equip MANUMED de la Unió Europea -per a la catalogació i la conservació de manuscrits als països de l'àrea mediterrània- entre els anys 2000 i 2004. En el marc d'aquest projecte, va participar sobretot en la missió a Alep (Síria). Entre els anys 2013 i 2016 va treballar a París com a investigadora del projecte «Histoire et codicologie des manuscrits en écriture arabe», desenvolupat en la EPHE de la Universitat de La Sorbona.

De l'àrab, ha traduït grans clàssics i també literatura contemporània, tant poesia com narrativa. L'any 1996 va rebre els premis Ciutat de Barcelona i Serra d'Or per la traducció de *Les mil i una nits*, feta en col·laboració amb Dolors Cinca i publicada en 3 volums per l'editorial Proa (1995). D'aquesta obra, se n'han publicat diverses seleccions i antologies.